

22.02.2017

Kaj/11

§ 132

Valtuutettu Helena Kantolan aloite Malmin lentokenttäalueen kehittämisestä Helsinki Air Business Parkiksi

HEL 2016-007256 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti katsoa valtuutettu Helena Kantolan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Valtuutettu Helena Kantola ehdotti valtuutettu Björn Månssonin kannattamana, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa Helsinki Air Business Park -aloitteen kaupunginhallitukselle uudelleenvalmisteltavaksi niin, että selvitetään vähintään kaksi eri vaihtoehtoa MRL 5§:n ja 9 §:n edellyttämän vaikutusarvion tekemistä varten. Samalla kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus ottaa huomioon seuraavat Malmin lentokenttää koskevat asiakirjat:

1. Liikenne- ja viestintävaliokunnan lausunto EU:n ilmailustrategiasta (LiVL22016 vp E 4/2016 vp),
2. Museoviraston yleiskaavaa koskeva lausunto säilytettävästä rakennuksesta ja kummastakin kiitoradasta (MV/1/05.02.00/2015),
3. Helsingin kaupungin teettämä Malmin lentoaseman ympäristöhistoriaselvitys 30.6.2016 (arkkitehtitoimistot Freese Oy ja Schulman Oy),
4. Eduskunnan käsiteltäväksi helmikuussa 2017 tulevan Lex Malmi -kansalaisaloitteen, sekä
5. Euroopan kulttuuriperintöjärjestö Europa Nostran ja Euroopan investointipankin päätöksen siitä, että Malmin lentokenttä on yksi Euroopan seitsemän uhanalaisimmista kulttuuriperintökohteista.

6 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Jatko

EI-ehdotus: Kaupunginvaltuusto palauttaa Helsinki Air Business Park -aloitteen kaupunginhallitukselle uudelleenvalmisteltavaksi niin, että selvitetään vähintään kaksi eri vaihtoehtoa MRL 5§:n ja 9 §:n edellyttämän vaikutusarvion tekemistä varten. Samalla kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus ottaa huomioon seuraavat Malmin lentokenttää koskevat asiakirjat:

1. Liikenne- ja viestintävaliokunnan lausunto EU:n ilmailustrategiasta (LiVL22016 vp E 4/2016 vp),
2. Museoviraston yleiskaavaa koskeva lausunto säilytettäväs-

- tä rakennuksesta ja kummastakin kiitoradasta (MV/1/05.02.00/2015),
3. Helsingin kaupungin teettämä Malmin lentoaseman ympäristöhistoriaselvitys 30.6.2016 (arkkitehtitoimistot Freese Oy ja Schulman Oy),
4. Eduskunnan käsiteltäväksi helmikuussa 2017 tulevan Lex Malmi –kansalaisaloitteen, sekä
5. Euroopan kulttuuriperintöjärjestö Europa Nostran ja Euroopan investointipankin päätöksen siitä, että Malmin lentokenttä on yksi Euroopan seitsemän uhanalaisimmista kulttuuriperintökohteista.

Jaa-äännet: 42

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eero Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Vesa Korkkula, Tuuli Kousa, Meeri Kuikka, Pauliina Lehtinen, Otto Lehtipuu, Eija Loukoila, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Petra Malin, Silvia Modig, Elina Moisio, Seija Muurinen, Terhi Mäki, Matti Niiranen, Laura Nordström, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Sirpa Puhakka, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Leo Stranius, Kaarin Taipale, Tuomas Tuure, Tuomo Valokainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ville Ylikahri

Ei-äännet: 32

Mukhtar Abib, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Matti Enroth, Charlotte Granberg-Haakana, Yrjö Hakanen, Juha Hakola, Veronica Hertzberg, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Helena Kantola, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Tom Packalén, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Pekka Tiusanen, Sinikka Vepsä, Pertti Villo, Tuulikki Vuorinen

Poissa: 11

Maija Anttila, Jasmin Hamid, Fatbardhe Hetemaj, Rene Hursti, Emma Kari, Harri Lindell, Sami Muttilainen, Nasima Razmyar, Johanna Sydänmaa, Thomas Wallgren, Heta Välimäki

Kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

22.02.2017

Kaj/11

1 Kantola Helena ym. valtuustoaloite Kvsto 15.6.2016 asia 17

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Esitysteksti
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Helena Kantola ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että: "kaupunginhallitus selvittää mahdollisuudet kehittää Malmin lentokenttäalueesta Helsinki Air Business Park aloitteeseen liitetyn vision ja tehtyjen selvitysten pohjalta sekä teettää Malmin lentokentästä ns. feasible study ja kannattavuuslaskelmat."

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunginvaltuuston 26.10.2016 hyväksymään Helsingin uusi yleiskaava - Kaupunkikaavaan, jossa Malmin lentokenttäalue on yksi suurimmista uusista rakentamisalueista. Malmin lentokenttäalueelle voidaan rakentaa noin 25 000 asukkaan ja 2000 - 4000 työpaikan kaupunginosa, jonka rakentuminen vaikuttaa merkittävästi myös Malmin nykyiseen rakenteeseen ja koko koilliseen Helsinkiin eheyttäen sen kaupunkirakennetta.

Uudenmaan liitto on 22.12.2015 lausunut Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Malmin lentoaseman suojelemisesta rakennusperinnöstä annetun lain (498/2010) nojalla ja toteaa, että maakuntakaava ohjaa alueen suunnittelua lentokenttäalueen osalta. Lentokenttäalue on Uudenmaan voimassa olevissa maakuntakaavoissa osoitettu merkinnällä liikennealue, joka varataan taajamatoimintojen alueeksi lentotoiminnan päätyttyä. Lentotoiminnan päättymisestä ja viranomaistoimintojen siirtymisestä muualle on tehty tarvittavat päätökset, joten Uudenmaan liitto näkee alueen taajamarakentamisen olevan maakuntakaavan mukaista.

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava on ehdotusvaiheessa. Siinä Malmin kentän alue esitetään taajamatoimintojen alueena, johon osoitetaan lisäksi tiivistettävän alueen kehittämisperiaattemerkintä. Maankäyttö- ja rakennuslain 24 §:n mukaan maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista. Malmin lentokentän arvokkaan kulttuuriympäristön suojeleminen siten, että alueen lentoliikenne voi jatkua nykyisellään, aiheuttaa Helsingin seudun valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden välisiä ristiriitoja.

Uudenmaan liitto toteaa lausunnossaan, että Malmin lentokentän nykyisen kaltaisen lentoliikenteen jatkamiselle, mikä turvaisi alueen toiminnalliset kulttuuriympäristöarvot, ei ole mahdollisuuksia aiemmin tehtyjen lentokentän toimintaan liittyvien päätösten perusteella.

Malmin kehittämisestä on yleiskaavaa varten laadittu raportti "[Mahdollisuuksien Malmi. Keskusta, lentokenttä, Pukimäki ja Jakomäki](#)", jossa kuvataan yksityiskohtaisesti Malmin ja lentokenttäalueen muutosta. Raportissa todetaan mm., että RKY-alueenakin listatun historiallisen kentän rakenne kiitoratoineen on yhtenä lähtökohtana uuden alueen suunnittelussa. Vanha lentokenttä näkyy kaupunkirakenteessa ja kaupunkikuvassa: kiitoratalinjauksia näkyy osin uusina katulinjauksina, osin vihreinä "näkömäkselipuistoina".

Yleiskaavan pohjaksi tehdyn yleispiirteisen viitesuunnitelman mukaan lentokenttätöimintojen loppumisen myötä vapautuville alueille olisi mahdollista asemakaavoittaa noin 1,3 - 1,5 milj. k-m² (noin 25 000 asukasta ja 2000 - 4000 työpaikkaa). Suurin osa alueesta merkitään yleiskaavassa asuntovaltaiseksi alueeksi, ja lähikeskustan osalta sekoittuneen kaupunkirakenteen keskusta-alueeksi, jossa myös toimitilojen rakentaminen on toivottavaa. Korttelitehokkuudet vaihtelevat alueen uusissa kortteleissa 0,4:stä lähikeskustan tuntuman 1,5 - 2:n tehokkuuksiin. Riittävän korkean asukastiheyden saavuttaminen on ehto alueen elävyydelle ja raideliikenneyhteyksien järjestämiselle.

Malmin lentokentän keskusta määritellään yleiskaavassa lähikeskustaksi, jossa on monipuoliset palvelut ja joka toimii itsenäisenä keskustana. Lähikeskustojen palvelut houkuttelevat pääasiallisesti asukkaita lähialueilta, mutta voivat sisältää myös erikoistuvia palveluja, jotka toimivat verkostokaupunkirakenteessa toisiaan tukevina ja voivat antaa alueelle jonkin erityispiirteen, joka houkuttelee käyttäjiä kauempaakin.

Kenttää ympäröivät teollisuusalueet Tattarisuo ja Tattariharju ovat tällä hetkellä toimivia ja omintakeisia yritysalueita. On arvioitu, että kysynnän ja tarjonnan tasapaino Tattarisuolla nykyisenkaltaisille toimintoille

ulottuu ainakin noin 2030-luvun puoliväliin. Yritysalueet pidetään jatkosakin ensisijaisesti työpaikkakeskittymänä, mutta pitkällä aikavälillä alueiden luonne saattaa muuttua. Erityisesti Tattariharjun potentiaali kasvaa sen yhdistyessä paremmin Kivikon ja Viikin työpaikka-alueiden kanssa ja tehokkuutta rajoittavat kerroslukurajoitteet poistuvat lentokenttätoiminnan loppumisen myötä.

Vuonna 2014 tehtyyn hallituksen kehyspäätökseen (Julkisen talouden suunnitelma vuosille 2015-2018) oli Malmin osalta kirjattu, että asuntorakentamisen edellytysten parantamiseksi Helsingin seudulla valtio vetäytyy toimintoiheen Helsinki-Malmin lentoasemalta siten, että alue on mahdollista ottaa asutokäyttöön viimeistään 2020-luvun alussa. Kaupunginvaltuusto päätti 26.11.2014 (365 §) ostaa kiinteistöt ja rakennukset Malmin lentokentältä. Finavia Oyj:n kanssa tehtiin kauppakirja, jolla yhtiö myi Helsingin kaupungille Malmin lentokenttäalueella ja sen läheisyydessä omistamansa 18,465 hehtaaria käsittävät maa-alueet ja samalla luopui Helsingin kaupungin kanssa tehtyihin sopimuksiin perustuvasta käyttöoikeudesta noin 116 hehtaarin suuruiseen alueeseen. Kauppaan sisältyivät alueilla olevat Finavia Oyj:n omistamat rakennukset.

Helsinki-Malmin lentoaseman tilanne on liikenne- ja viestintäministeriön mukaan loppuun käsitelty ministeriön osalta. Liikenne- ja viestintäministeriö vastasi tammikuussa 2015 oikeuskanslerinviraston selvityspyynnöön koskien Helsinki-Malmin lentoaseman lakkauttamispäätöksen valmistelua. Oikeuskanslerille toimitetun kantelun mukaan valtion kehysriippäätös maaliskuulta 2014 olisi tehty ilman asiaankuuluvia tietoja ja valmisteltu virheellisin perustein. Oikeuskansleri totesi syyskuussa 2015, että valtion vetäytymispäätöstä lentokenttäalueelta ei ole tehty puutteellisin tai virheellisin tiedoin. Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei oman tiedotteensa mukaan ole enää roolia Malmin lentoaseman tilanteessa. Malmin lentoasemalta vapautuvan alueen käytöstä päättää jatkossa Helsingin kaupunki.

Helsingin kaupunki on hakenut yhteistyökumppaneita ja vuokralaisia, jotka ovat kiinnostuneita Malmin lentokentän väliaikaiskäytöstä vuodenvaihteen 2016 - 2017 jälkeen. Syyskuussa 2016 järjestetyssä haussa kaupunki sai kymmenkunta yhteydenottoa, jotka liittyivät sekä ilmailuun että muuhun toimintaan. Aluetta on mahdollista vuokrata monipuoliseen väliaikaiskäyttöön kokonaisuutena tai osissa. Myös hyvin lyhytaikainen käyttö eri tarkoituksiin on mahdollista. Kaupungin tavoitteena on, että erilaiset vuokralaiset voivat toimia kentällä jatkossakin rinnakkain. Myös nykyisiä maan- ja huoneenvuokrasopimuksia voidaan jatkaa. Kentän nykyisistä toimijoista suurin osa on ilmoittanut haluavansa jatkaa toimintaansa alueella vuodenvaihteen jälkeen Helsingin kaupun-

gin vuokralaisina. Syyskuussa järjestetyn haun hakemuksiin perustuvat päätökset pyritään tekemään marraskuun aikana.

Yleiskaavan käsittelyn aikana valtuutettu Kantola teki seuraavan toivomusponnen, joka raukesi kannattamattomana: "Hyväksyessään yleiskaavapäätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus ennen Malmin lentokentän alueen rakentamispäätöstä selvittää mahdollisuudet käyttää Malmin lentokenttää Helsinki Air Business Park -idean toteuttamiseen ja kehittämiseen."

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsinki on vetovoimainen kasvava pääkaupunki, joka luo 26.10.2016 hyväksytyllä yleiskaavalla mahdollisuudet kasvavan kaupungin pitkäjänteiselle suunnittelulle varmistuen edellytykset riittävälle asuntotuotannolle ja elinkeinoelämän toiminnalle. Kolmannes yleiskaavan tuomasta uudesta kerrosalasta koostuu uusista laajemmista aluekokonaisuuksista, kuten Malmin lentokentästä. Kasvava ja menestyvä Helsinki on koko Suomen etu. Helsinki on Suomen kehityksen veturi ja seudun vetovoimaisuus on merkittävä asia koko valtakunnan talouskasvun kannalta. Yleiskaava, ja Malmi, luovat edellytykset tulevaisuuden kilpailukyvyille.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Kantola Helena ym. valtuustoaloite Kvsto 15.6.2016 asia 17

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysteksti

Liite 1

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kiinteistövirasto

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

22.02.2017

Kaj/11

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 15.02.2017 § 118

HEL 2016-007256 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

01.02.2017 Pöydälle

18.01.2017 Pöydälle

30.11.2016 Pöydälle

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 14.11.2016 § 1004

HEL 2016-007256 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Helena Kantolan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi